

Насиље у јавном простору

Софија Хаџић

Николина Гускић

Милица Обућина

Шта представља:

- ▶ Насиље у јавном простору обухвата широк спектар нежељених понашања, од вербалног узнемиравања до физичких напада, који се дешавају на местима доступним свима, попут улица, паркова, јавног превоза и институција.

Кључни аспекти насиља у јавном просрору

- ▶ **Распрострањеност и (не)пријављивање:** Велики проценат жртава, посебно жена, не пријављује насиље институцијама. Према истраживањима организације [Фемплатз](#), чак 71% жена које су доживеле насиље у јавном простору то није пријавило полицији.
- ▶ Страх од насиља у јавности често ограничава слободу кретања жена и њихово учешће у образовању и раду.

Облици насиља:

- ▶ **Вербално и психолошко:** Узнемиравање, добацивање, претње и увреде које нарушавају осећај сигурности.
- ▶ **Сексуално узнемиравање:** Нежељени физички контакт, прогањање . Истраживања показују да су сексуално насиље и узнемиравање и даље табу теме које се често минимизирају.
- ▶ **Физичко насиље:** Напади који могу резултирати лакшим или тежим телесним повредама.
- ▶ **Сајбер насиље:** Дигитални простор се све више третира као продужетак јавног простора, где су посебно изложене жене које делују јавно.

Реакције околине и рањиве групе

- ▶ **Реакције околине:**

- ▶ Чест проблем је пасивност посматрача (тзв. "ефекат посматрача"), где пролазници не интервенишу нити пружају помоћ жртви, што додатно нормализује насиље.

- ▶ **Рањиве групе:**

- ▶ Младе жене, припадници мањинских група и деца су најчешће мете, а осећај небезбедности директно утиче на њихову слободу кретања и учешће у друштвеном животу.

Иницијативе за већу безбедност

- ▶ Институције и невладине организације, попут **Аутономног женског центра** и **УН Women**, раде на пројектима као што је „Сигурност жена и девојчица у јавном простору“ како би се подигла свест и побољшали механизми заштите. Циљ је да јавни простори функционишу по правилима која штите грађане и да институције санкционишу насиље пре него што оно ескалира.

Савети за личну безбедност у јавности

- ▶ **Слушајте интуицију:** Ако се осећате несигурно, одмах се удаљите или промените страну улице.
- ▶ **Тражите „сигурне зоне“:** У случају претње, уђите у продавницу, апотеку или било који осветљен простор са људима.
- ▶ **План евакуације:** У гужвама или на великим догађајима увек идентификујте најближе излазе.
- ▶ **Пријавите одмах:** Ако видите нешто сумњиво или насилно, обавестите надлежне путем платформе као што је [Чувам те](#).

Хвала на пажњи